

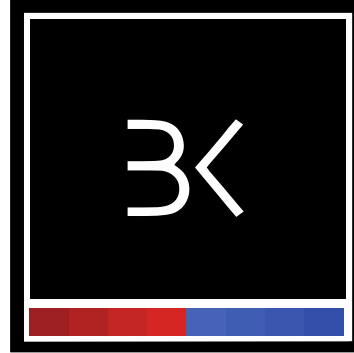
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

5 Mart / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Powell'ın Konuşmasından..

- ❑ Geçen haftanın gündemi, gelenin habercisi oldu ve FED başkanı Powell'ın konuşması sanki bize kasım'dan önce yaşadığımız belirsizliği hatırlattı..
- ❑ ABD 10 yıllık tahvillerindeki artışla ilgili dün Powell'dan beklenen teskin edici açıklamalar gelmedi.
- ❑ Piyasalar getiri eğrisine yönelik kontrol mesajları beklerken Powell, tahvil faizlerindeki artışın dikkat çekici olduğunu söylemekle yetindi ve faizleri artırmayacaklarını, bunun işsizliği yükselteceğini yineledi.
- ❑ Ve ABD tahvil faizleri 1.44'ten 1.57'ye fırladı. Nasdaq yüzde 2'nin üzerinde düştü, dolar endeksi ralli yaparak 91.7'ye geldi. Altın fiyatı son 9 ayın en düşük seviyesine gerileyerek 1691 dolara indi.

FED'deki Belirsiz Tutumun Nedeni?

- ❑ Powell, "Piyasalardaki düzensiz koşullar endişe nedeni. Finansal koşulların sürekli sıkılaşmasından endişe duyacağım. Küresel düşük enflasyon ortamı yakın zamanda değişmeyecektir. Fed varlık alımlarını azaltmayacak." dedi.
- ❑ Ancak ne zaman varlık alımı yapacak ve/veya ne zamana kadar kesinlikle faiz arttırmayacak bunları söylemekten imtina etti.
- ❑ Bu belirsiz ifadelerin ardında yatan iki önemli parametre olabilir;
- ❑ Biri hiç şüphesiz pandemi gerçeği,
- ❑ Diğeri ise yeni başkan Biden...
- ❑ Bu arada ABD Temsilciler Meclisinde geçen Cumartesi sabaha karşı kabul edilen 1,9 trilyon\$'lık tasarı, Biden yönetiminin Kovid-19'un ekonomik etkilerine karşı üzerinde çalıştığı en büyük paket olarak görülüyor.
- ❑ ABD Başkanı Joe Biden'ın Covid-19'a karşı istediği ve daha önce Temsilciler Meclisinden geçen 1,9 trilyon dolarlık söz konusu paket, Senatoda görüşülmeye başlandı.

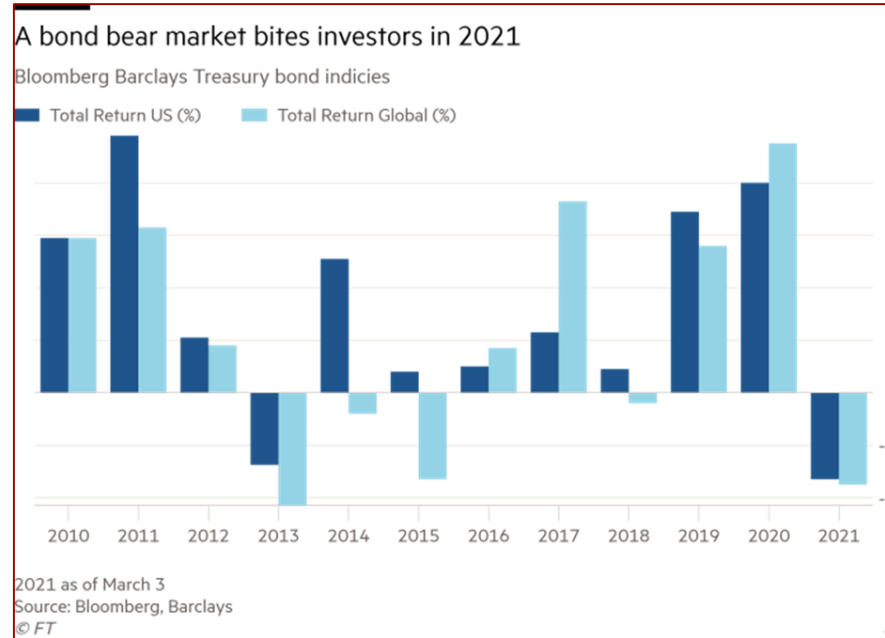
FED'e Piyasa Tepkisi-Altın

- ❑ Fed Başkanı Powell'ın açıklamalarının piyasa beklentilerini karşılamaması altın fiyatlarını vurdu.
- ❑ Spot altının ons fiyatı 2020 Haziran ayı başından bu yana ilk kez 1.700 doların altına indi.

FED'e Piyasa Tepkisi-Tahvil Faizleri

- ❑ Fed Başkanı Powell'ın açıklamalarının piyasa beklentilerini karşılamaması ABD tahvil faizlerini 1.44'ten 1.57'ye fırlattı.
- ❑ FT'nin haberine göre Ocak'tan bu yana ABD ve global anlamda kamu borçluluğu %3 düzeyinde azaldı ancak bu durum 2013'deki taper tantrum'dan bu yana görülmemiş ölçüdeki tahvil fiyatlarındaki düşüşe engel olamadı..

FED'e Piyasa Tepkisi-Borsa Endeksleri

- ❑ Fed Başkanı Powell'ın açıklamalarının piyasa beklentilerini karşılamaması Nasdaq'ın % 2'nin üzerinde düşmesini,
- ❑ Dolar endeksinin ise ralli yaparak 91.7'ye yükselmesini beraberinde getirdi.
- ❑ Tüm bunların oluşturduğu sonuç ise ABD 5 yıllık enflasyon beklentisinin %2 enflasyon hedefinin üstüne; %2,5'a yükselmesi oldu:

Türk Lirasına' a FED Kaynaklı Darbe

- ❑ Dış gelişmeler ile özellikle de ABD ve global ekonomi ile ilgili haberlere değinmemizin başlıca nedeni Türk ekonomisinin bu tarz gelişmelere duyarlılığının özellikle döviz kurları bağlamında çok yüksek olması.
- ❑ Geçen hafta ABD tahvil getirilerindeki artışın yarattığı piyasa ile yukarı yönlü ivme kazanan DolarTL kuru, Powell'ın konuşmasının ardından net bir biçimde 7,50'lere yükselerek tepki verdi.
- ❑ Aslında yalnızca Türk Lirası değil, tüm gelişen ülke paraları yaşanan bu gelişmelerden olumsuz etkilendi
- ❑ Ancak net farklılık TL'nin geçen yıl yaşamış olduğu %20'nin üzerindeki kayıpla bu durum birleşince,
- ❑ Enflasyon hedefi ve antidolarizasyon ile ilgili süreçten belli bir sapmayı beraberinde getiriyor.

Enflasyon Kordan Büyük Ölçüde Etkileniyor..

- ❑ Bu durumu açıklamak için öncelikle TÜİK tarafından açıklanan TÜFE ve ÜFE oranlarına bakmakta fayda var:
- ❑ Şubatta Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %15,61, aylık %0,91 arttı,
- ❑ Buna karşılık aynı tarih itibari ile yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %27,09, aylık %1,22 arttı.
- ❑ Aradaki fark aslında üretimdeki ithalat bağımlılığı dikkate alındığında büyük ölçüde kur kaynaklı.
- ❑ Pandemik süreçte bir diğer boyutu da yurtdışındaki emtia ve enerji fiyatlarındaki artışların da bu fiyatlara doğrudan yansması.
- ❑ Hal böyle olunca enflasyonu sadece faiz parametresi ile kontrol altına alabilmek güçleşiyor.
- ❑ Her ne kadar yeni ekonomi ve MB yönetimi şeffaflık ve güven unsurlarını da işin içine dahil etmiş olsalar da
- ❑ Sorunun temelindeki önemli unsur dış ticaret açıklarının , fazlaya dönüştürülebilmesinden geçiyor...

Netflix'den Klasik Pazarlama Taktiđi

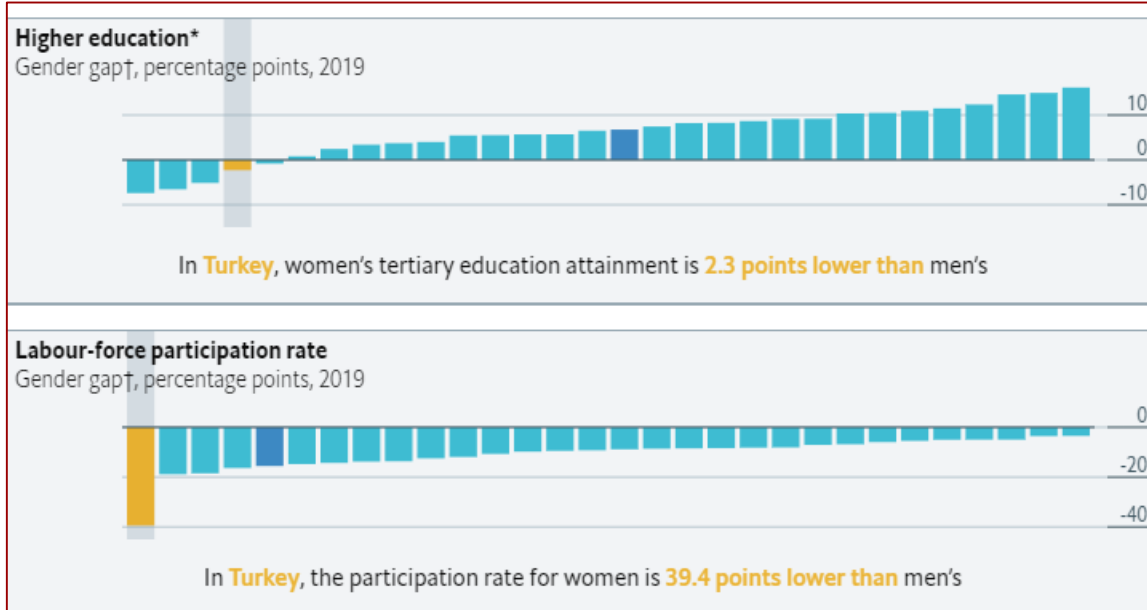
- ❑ CompariTech'in açıkladığı rapora göre Netflix, 167 milyon olan abone sayısını, pandemi süresince 16 milyon artırarak 183 milyon aboneye ulaşmıştı.
- ❑ Bu artış oranı Türkiye için ise 1,7 milyonun üzerinde abone kazanımı ile gerçekleşmişti.
- ❑ Ancak bu hafta şirket, Türkiye'deki üyelik ücretlerine yüzde 31 ile yüzde 50 arasında zam yaptı.
- ❑ Özellikle en çok üyeliğe sahip temel pakete %50 zam yapılması, belki tutarsal olarak çok fazla bir şey ifade ediyor gibi gözükmesine de,
- ❑ Böylesine global bir şirketin hala klasik anlamda bir pazarlama anlayışını dikte etmesi açısından örnek oluşturmaktadır.
- ❑ Çağdaş pazarlama anlayışı da tıpkı modern ekonomi teorisi gibi davranışsal tepkiler üzerine kuruludur.

8 Mart Yaklaşırken Verilerle Kadın

- ❑ Kadına bakışla ilgili dünyadan ilginç bir gelişme ile başlamak istersek; Şubat ayında Tokyo Olimpiyat Komitesi başkanı Mori Yoshiro, toplantılarda kadınların çok konuştuğunu söylemesi üzerine görevden alındı ve yerine bir kadın atandı😊
- ❑ İş hayatında kadınların rolü giderek artmakla beraber, halen alınan ücretler ve ülkelerdeki geleneksel kadın bakışı açısından problemler var.
- ❑ Kadına şiddet konusuna ise hiç girmek istemiyoruz zira bültenler bu akıl almaz süreci açıklamakta yetersiz kalacaktır!
- ❑ Ancak kadının ekonomideki yerine cam tavan endeksinden yararlanarak, değinecek olursak, Türkiye açısından çarpıcı gerçeklerin ortaya çıktığını görürüz.
- ❑ Cam tavan, kadınların başarılarına bakılmaksızın ilerlemelerini engelleyen, açıkça görülmeyen, aynı zamanda aşılamayan engelleri nitelendirmek için kullanılan bir kavramdır. Bu kavram 1970' li yıllarda ABD'de ortaya atılmıştır.
- ❑ The Economist'in haberinden size bazı cam tavan endekslerini derledik:

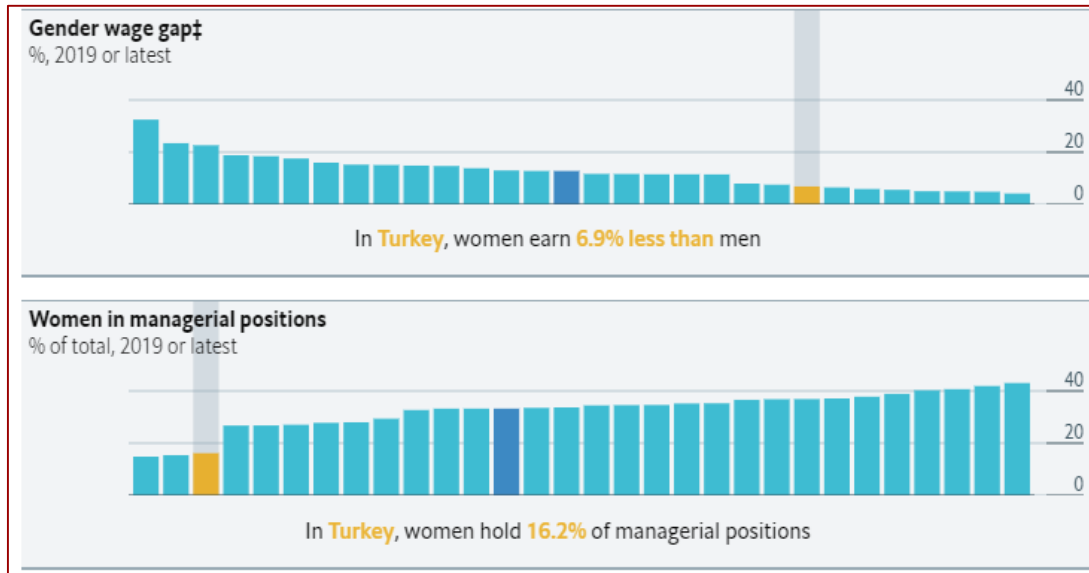
Üretmeyen Taraf Tükenir...

- ❑ Türkiye’de yüksek öğrenim oranı kadınlarda 2.3 puan erkeklere göre daha az.
- ❑ İş gücüne katılım ise erkeklerden tam olarak 39,4 puan daha düşük!
- ❑ Bu iki göstergede cam tavan endeksine göre yüksek öğrenimde sondan dördüncü,
- ❑ İşgücüne katılımında ise son sıradayız.

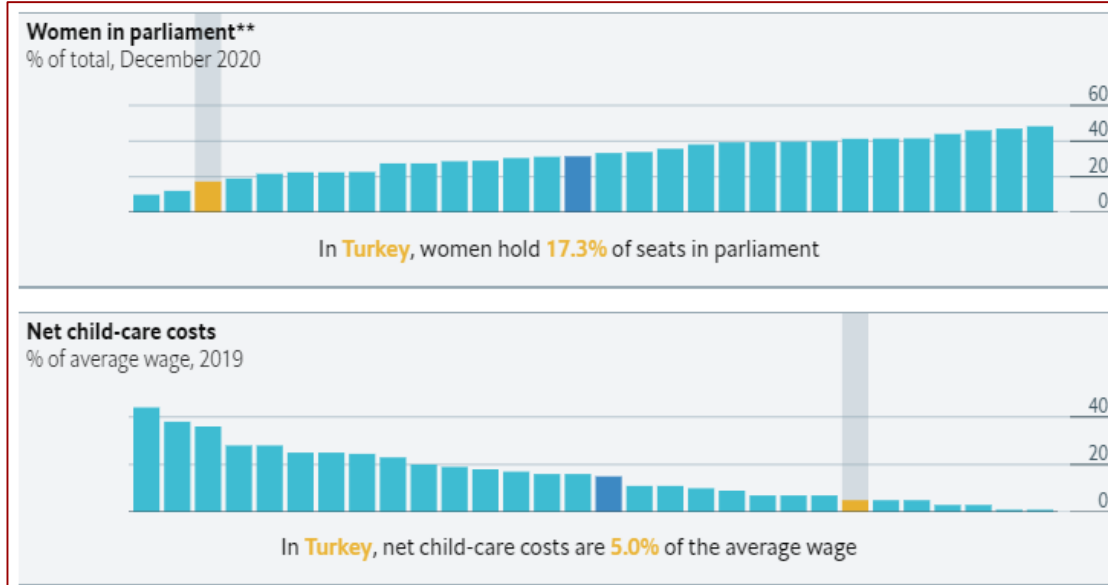
Ücrette OECD Ortalamasının Üzerinde Ama Alt Kademede

- ❑ Ücretlerde %6,9 erkeklerden daha az kazanan Türk kadını, OECD ortalamalarının üzerinde
- ❑ Ancak yönetici pozisyonu kıyaslamasında sadece %16,2'lik bir oran ile erkeklerden açık ara geride ve sondan üçüncü sırada

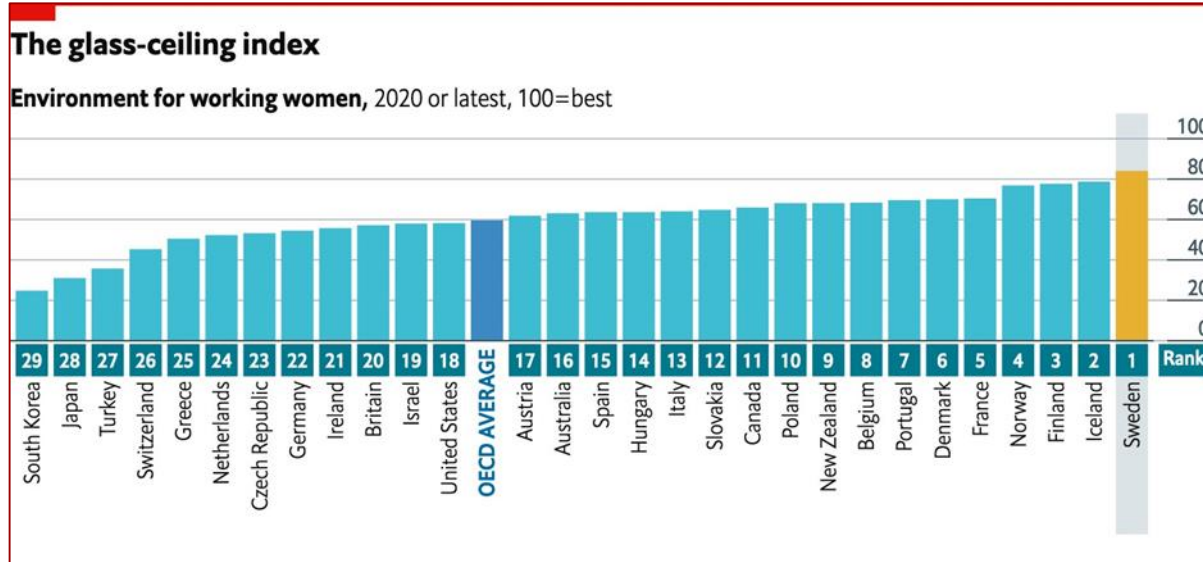
Siyaset Kadın Elinden Yeterince Nasibini Almıyor

- ❑ Meclisteki kadın milletvekili oranı sadece %17,3 ve endekste sondan 3. sıradayız.
- ❑ Çocuk bakım maliyeti ise ülkemizde oldukça düşük çıkmış ortalama ücretin sadece %5'i kadar ve sıralamada 7. olarak kayda geçmiş.

Cam Tavan Endeksi-2020

- ❑ The Economist'in bu haftaki sayısında derlediği son verilerden oluşan cam tavan endeksinde (the glass-ceiling index) ise ülkelerin sıralaması bakımından çok fazla bir değişiklik gözüküyor.
- ❑ İlk sıraları ağırlıklı olarak Kuzey Avrupa ülkeleri ve Fransa paylaşırken,
- ❑ Son sıralarda ülkemiz dahil sırası ile G. Kore, Japonya, Türkiye, İsviçre ve Yunanistan yer almakta..

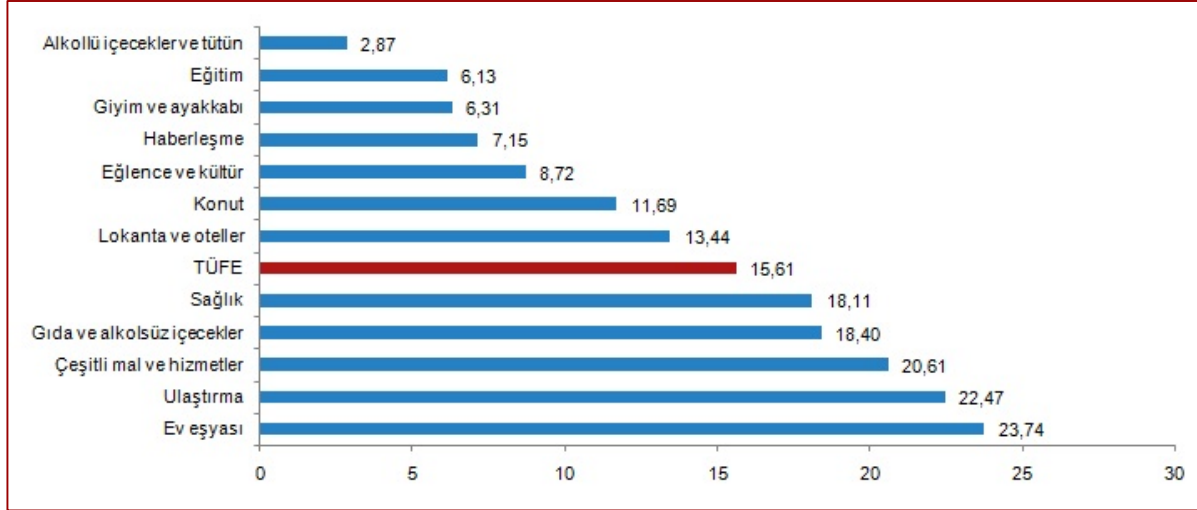

İtalya'dan Avustralya'ya Aşı Ambargosu

- ❑ İtalya, Astrazeneca firmasının ürettiği koronavirüs aşısının Avustralya için ayrılan 250 binden fazla dozun ihracatını durdurdu.
- ❑ Açıklamada, İtalya'nın Avustralya'ya yönelik bu ihracata izin vermeme gerekçeleri şöyle sıralandı:
 - ❑ "Alıcı ülkenin yönetmelik uyarınca 'savunmasız' olarak nitelenen kategoride olmaması, AB ve İtalya'da aşı sıkıntısının sürmesi ve Astrazeneca'nın aşı tedarikinde yaşadığı gecikmeler, İtalya ile AB ülkelerine sağlanan doz miktarına kıyasla izin talep edilen doz miktarının yüksekliği.«
- ❑ Bakanlık açıklamasında, İtalya'nın ihracat iznini durdurma önerisinin Avrupa Komisyonu tarafından da onaylandığı belirtildi.

Tüketici Fiyat Endeksi, Şubat 2021

- ❑ TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %0,91, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,60, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,61 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,81 artış gerçekleşti.
- ❑ Yıllık en düşük artış %2,87 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Şubat 2021

- ❑ Yi-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %1,22, bir önceki yılın Aralık ayına göre %3,92, bir önceki yılın aynı ayına göre %27,09 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,14 artış gösterdi.
- ❑ Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %33,77, dayanıklı tüketim malında %29,29, dayanıksız tüketim malında %22,81, enerjide %8,44, sermaye malında %26,54 artış olarak gerçekleşti.

